

Werk

Label: Other

Jahr: 1947

PURL: https://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?31311028X_0072|log84

Kontakt/Contact

[Digizeitschriften e.V.](#)
SUB Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen

✉ info@digizeitschriften.de

LITERATURA

A. Recenze vědeckých publikací.*)

Jos. L. Krames, Darstellende und kinematische Geometrie für Maschinenbauer, Wien, F. Deuticke, 1947, 232 stran.

Kniha vznikla z přednášek pro posluchače strojího inženýrství na vídeňské technice. Pokouší se řešit těžkou situaci, ve které se ocitlo vyučování deskr. geometrií na rakouských vysokých školách technických — jak tomu je i u nás, kde — jak se zdá — díky některým návrhům má být ještě hůře. Na druhé straně se zdá, že na některých vysokých školách technických tato krize je překonána, o čemž by svědčilo zvýšení počtu přednáškových hodin na strojním odboru slovenské techniky na 7 týdenních hodin. Odborníky nutno důtklivě upozorniti, aby stáli na stráži a nedopustili další jednostranné zásahy do rozvrhů našich vysokých škol a jejich nivelisaci, i když takové zásahy jsou kryty zvučnými jmény.

Nepříznivý vliv snížení počtu přednáškových hodin se projevuje v knize jak po stránce metodické, tak obsahové.

Především je zajímavé, že autor, ač též náleží k Müllerově vídeňské geometrické škole, byl nucen opustiti program, vytčený E. Kruppou v předmluvě k přepracované Müllerově učebnici deskriptivní geometrie (Müller-Kruppa, Lehrbuch der darstellenden Geometrie, Teubner 1936), kde se akceptuje stanovisko J. Hjelmsleva s tím rozdílem, že místo axiomatiky se uznává analytický základ za nejvhodnější pro výstavbu deskriptivní geometrie. Důsledkem tohoto, nepochybně správného stanoviska, které sblížuje deskriptivní geometrii s geometrií algebraickou i diferenciální, je i další Kruppův požadavek vymýtití používání pojmů jako „nekonečně malé veličiny“ nebo „nekonečně blízké prvky“ atd. a nahraditi je korektními limitami.

Zdá se však, že restrikce doby, vyměřené přednáškám, učinila škrt přes všechny tyto plány, neboť v nové knize není zhora nic z nich uskutečněno. Je ovšem též pravda, že umístění přednášek o deskriptivní geometrii do 1. semestru studií není těmto plánům příznivo, neboť posluchači nejsou dosti vzděláni v matematice, neznajíce základy analýsy ani analytické geometrie.

Jako na další kuriositu knihy budiž upozorněno na to, že v ní nejsou vyloženy ani nejzákladnější pojmy projektivní geometrie. A tak se čtenář z ní vůbec nedozví, co je dvojpoměr čtyř prvků nebo projektivnost dvou útvarů. Je to jistě zjev povážlivý, neboť význam projektivní geometrie je mnohostranný. Stačí poukázat na nomografii (projektivní stupnice, zvýšení čitelnosti nomogramu projektivní transformací), geometrickou optiku, mechaniku a jiné obory aplikované. Autor se omezuje na prohloubení látky, probrané dříve na našich reálkách (plochy kuželové a válcové a jejich průniky, plocha kulová a pl. rotační, kolmá axonometrie); k tomu po stručných dodatcích o přímkových plochách, zejména šroubových a o kosouhlé axo-

*) Z obsahu recenzí odpovídají podepsaní pp. recenzenti sami.